

– фінансових необоротних активів: довгострокові фінансові вкладення, відстрочені податкові активи;

– загальної суми необхідних необоротних активів.

Основою для цих процесів виступають плани інвестиційної діяльності підприємства торгівлі у напрямку реального інвестування. Визначена таким чином загальна сума коштів, а також необхідні суми коштів для кожного виду необоротних активів виступають тим орієнтиром, на який спрямовані пошуки підприємством необхідних коштів.

Під час вибору щодо придбання об'єктів основних засобів, за можливістю, варто віддавати перевагу універсальним основним засобам, що враховує особливість підприємств торгівлі – частоті зміни спеціалізації та дозволить їх використовувати після її зміни, а також тим основним засобам, що не піддані ризику швидкого морального зносу, що знизить необхідність скорішого оновлення через моральний знос останніх.

Вважаємо, що важливим напрямом на цьому етапі може стати пошук можливостей зниження потреби у придбанні необоротних активів. Одним з таких шляхів є оренда основних засобів. Виходячи із класифікації необоротних активів відповідно зі специфікою діяльності підприємства торгівлі, на цьому етапі варто врахувати, що підприємства оптової торгівлі матимуть потребу в складських приміщеннях, а підприємства роздрібної торгівлі – у торговельних. Вартість обох приміщень є великою і не кожне підприємство зможе отримати фінансування на їх придбання. Ця проблема може бути вирішена із використанням оренди, доцільність якої можна визначити відомими підходами.

Література

1. Бузько И.Р. Стратегическое управление инвестициями и инновационная деятельность предприятия / И.Р. Бузько, Е.В. Варганова, А.А. Голубченко. – Луганск: Издательство Восточнoукраинского национального ун-та им. В. Даля, 2012. – 176 с.

2. Зубков С.О. Класифікація джерел фінансування необоротних активів / С.О. Зубков // Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг: зб. наук. праць. – Харків: ХДУХТ, 2015. – Вип. 1. – С. 263-269.

3. Пастухова В.В. Стратегічне управління підприємством: філософія, політика, ефективність / В.В. Пастухова. – К.: КНТЕУ, 2002. – 301 с.

Губай С. О., ст. гр. ФСГм-11
Костецький В. В., к.е.н., доцент

ОЦІНКА ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПРИВАБЛИВОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Ключовим моментом загальної концепції ефективності функціонування і розвитку підприємства є розробка стратегії інвестиційної привабливості. Стратегія інвестиційної привабливості підприємства ґрунтується на

комплексному підході до питань оцінки фінансового стану підприємства, його положення на ринку, використання і прийняття оперативних адміністративних рішень в поточній і перспективній роботі підприємства [1, с. 108]. Зважаючи на це, все більшої актуальності набувають питання, пов'язані з отриманням об'єктивної і адекватної оцінки інвестиційної привабливості підприємства.

Вагомий внесок у теорію інвестиційної діяльності, оцінки ефективності інвестицій та інвестиційної привабливості зробили вітчизняні науковці: І.О. Бланк, К.С. Берестовий, Л.М. Борщ, В.П. Галушко, О.І. Гуторов, М.С. Герасимчук, С.О. Гуткевич, М.І. Кісіль, П.А. Лайко, Т.В. Майорова, Б.Й. Пасхавер, Г.М. Підлісецький, А.А. Пересада, П.Т. Саблук, П.А. Стецюк, В.П. Савчук, А.М. Третяк, А.В. Чупіс та інші. Але значна частина питань, пов'язаних з дослідженням сутності та оцінки інвестиційної привабливості підприємств, ще залишається не розкритою або потребує удосконалення.

Інвестиційна привабливість підприємства – сукупність властивостей фірми, які зумовлюють її здатність до ефективного функціонування і розвитку на базі освоєння власних і залучених інвестиційних ресурсів [2, с. 51].

Об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства може проводитися за розробленими методиками експрес-аналізу або поглибленого аналізу, які базуються на використанні абсолютних і відносних показників. Такі методики дають змогу виявляти проблемні напрямки діяльності підприємства і досліджувати причини, які їх зумовили, але не дають змоги зробити обґрунтовані висновки про його фінансовий стан в цілому, інвестиційну привабливість та потенційні можливості. Це питання вирішується за допомогою визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства.

Для оцінки інвестиційної привабливості підприємства можуть бути використані різні фінансово-економічні показники функціонування підприємства протягом певного періоду.

Визначення інвестиційної привабливості слід розглядати не тільки як інтегральний фінансово-економічний показник, а й як систему кількісних показників оцінки господарського, фінансового, технічного потенціалів підприємства, що дозволяє оцінити позицію конкретного підприємства відповідної галузі та регіону. Кінцевий результат щодо інвестиційної привабливості підприємства дає змогу замовникам більш об'єктивно оцінити стан і можливості підприємства.

Оцінка інвестиційної привабливості повинна здійснюватися у два етапи:

– перший етап: розрахунок інтегрального показника за кожним підприємством окремо на підставі фінансової та бухгалтерської звітності;

– другий етап: визначення оцінки інвестиційної привабливості підприємства шляхом корегування інтегрального показника, розрахованого на

першому етапі з урахуванням привабливості на мезоекономічному рівні, впливу результатів фінансово-господарської діяльності та ризиків діяльності підприємства.

На першому етапі для визначення показника привабливості конкретного підприємства використовується метод розрахунку інтегрального показника. Інтегральна оцінка дає змогу поєднати в одному показнику багато різних за назвою, одиницями виміру, вагомістю та іншими характеристиками чинників. Це спрощує процедуру оцінки конкретної інвестиційної пропозиції.

Показники визначення інтегрального показника інвестиційної привабливості підприємства включають: оцінку майнового стану; оцінку ліквідності; оцінку фінансової стійкості; оцінку ділової активності; оцінку рентабельності [4].

На другому етапі здійснюється оцінка інвестиційної привабливості через корегування інтегрального показника з урахуванням факторів, які суттєво впливають на інвестиційну привабливість підприємства:

- 1) інвестиційна привабливість на мезоекономічному рівні;
- 2) оцінка управління підприємством на підставі аналізу руху грошових коштів;
- 3) вплив зовнішніх ризиків;
- 4) вплив внутрішніх ризиків.

Ризик є найважливішою характеристикою інвестиційних процесів. Здійснюючи інвестиційні вкладення, інвестор усвідомлено йде на ризик, пов'язаний з можливим зниженням суми очікуваного інвестиційного доходу, а також можливою втратою інвестованого капіталу. Рівень ризику інвестування знаходиться в прямій залежності від рівня очікуваної прибутковості. Чим вище очікуваний інвестором рівень прибутковості інвестицій, тим вище буде супутній йому рівень ризику. Іншими словами, об'єктивна зв'язок між рівнями прибутковості і ризику інвестування носить прямо пропорційний характер.

Значення рівня ризику передбачуваного інвестиційного проекту найчастіше враховується в процесі визначення рівня норми дисконту і є однією з її складових. Безризикова норма дисконту може визначатися різними методами, найбільш поширеними з яких є:

- 1) Визначення середньозваженої вартості капіталу (WACC), що розраховується на основі питомої ваги в активах підприємства власних і позикових коштів;
- 2) Визначення норми дисконту відповідно з відсотком по позикових коштах, тобто відсотком, під який підприємство може залучити кредитні ресурси в певний період;
- 3) Вибір норми дисконту з опорою на ставку по безпечним вкладенням, яка може розглядатися як альтернативна вартість грошей, при цьому основним

недоліком цього підходу слід визнати розмитість критерію визначення – який вид фінансових вкладень можна вважати безризиковими;

4) Визначення норми дисконту на основі сформованої або прогнозованої інфляції або на рівні поточної або усередненої ставки рефінансування НБУ [3, с. 123].

Безризикова норма дисконту, яка використовується для оцінки економічної ефективності інвестування, встановлюється інвестором самостійно. В рамках визначення норми дисконту на цьому ж етапі методом кумулятивної побудови можна також врахувати і вплив на передбачуваний інвестиційний проект фактора ризику. У величині поправки на ризик необхідно врахувати вплив сукупного інвестиційного ризику. Концепція обліку фактора ризику полягає в об'єктивній оцінці його рівня з метою формування необхідного рівня прибутковості інвестування та розробки системи заходів, які мінімізують його негативні фінансові наслідки. У процесі такої оцінки необхідно визначити, наскільки рівень прогнозованих інвестиційних ризиків забезпечує достатню фінансову рівновагу підприємства.

Таким чином, визначивши конкретні показники досягнення інвестиційної привабливості, можна в сучасних умовах ефективно і раціонально залучати ресурси, знижуючи вартість і збільшуючи термін позик, що в свою чергу сприяє розвитку бізнесу та підвищує його рентабельність.

Література

1. Безруков Б.А. Стратегия инвестиционной привлекательности современного предприятия / Б.А. Безруков // Транспортное дело России. – 2008. – № 4. – С. 108-109.

2. Жуков М.Ю. Методика оценки инвестиционной привлекательности предприятий и групп предприятий / М.Ю. Жуков // Регулирование инновационных и интеграционных процессов в российской экономике: проблемы, механизмы, перспективы: сборник статей. – 2014. – С. 51-54.

3. Литовская Ю.В. Минимизация риска при осуществлении инвестиционной стратегии как фактор экономической привлекательности промышленного предприятия / Ю.В. Литовская, С.А. Панкин // Вестник Челябинского государственного университета. – 2010. – № 3. – С. 122-125.

4. Методика економічного аналізу фінансових інвестицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://economics.opu.ua>.